

Collbaix

Sant Joan de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Joan de Vilatorrada
Emplaçament A l'extrem S-O del terme municipal.

Coordenades:

Latitud: 41.74153
Longitud: 1.78102
UTM Est (X): 398639
UTM Nord (Y): 4621797

Classificació

Número de fitxa 08218-42
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: El pas repetit de motos de trial damunt del terreny molt erosionable ha obert profunds esvorancs. El foc forestal és sempre un risc present, especialment a la obaga, on la vegetació és més contínua. També la pressió demogràfica i el creixement urbanístic del municipi de Sant Joan amenacen les falde de la muntanya.

Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Autoria de la fitxa Arqueociència S.C. SL (Raquel Valdenebro)
Data de registre de la fitxa: dt., 26/12/2000 - 01:00

Descripció

La muntanya de Collbaix s'enlaira a ponent del terme municipal de Sant Joan retallada per les rieres de Fonollosa al costat nord i la de Rajadell al sud. La muntanya es troba repartida entre quatre termes municipals (Sant Joan, Rajadell, Manresa i Fonollosa) pertanyent el vessant Est al terme de Sant Joan. La seva extensió total és de 400 ha. Des de Sant Joan de Vilatorrada s'accedeix seguint les marques del GR-3. El Collbaix és un relleu tabular, en "costa", originat al buidar-se els terrenys del seu voltant a causa de l'erosió. La capa de conglomerats lleugerament inclinada a ponent que constitueix el cim, protegeix l'estrat de ponent de margues roges, formant els vessants tan inclinats. A tot el volt del cim, profundes i amples esquerdes tallen el conglomerat en gegantins blocs poligonals. La vegetació dels vessants assolellats sud i est és una brolla en què els fragments esclarissats i migrats alternen amb alzinar i amb les zones erosionades. Hi destaquen plantes d'ambient calent, com l'estaca-rossí o la ruda. El romaní, la foixarda, el llentiscle i el garric són també arbustos freqüents. Contrastant amb aquesta situació de relativa pobresa, el vessant nord que cau damunt de la riera de Fonollosa és cobert de bosc espès i ric, crescut després del pas del foc. Dominen els roures, les pinasses, servers, nogueroles, arboços i aurons negres. La vegetació al cim és marcada per l'aflorament del conglomerat. El sòl és inexistent a tot el marge extern del cim del pla, mentre que al centre arriben a acumular-se uns centímetres de terra. Les espècies que colonitzen el cim són la polígala de roca, dues espècies de narcís o grandalla i alguns pins, roures i alzines. (AA.DD. 1997)

Observacions:

Per la seva destacada situació, Collbaix és un vèrtex geodèsic de segon ordre i un excel·lent punt d'observació, sobretot en direcció est. Benet i Clarà parla de l'existència d'una torre de guàrdia medieval que apareix a la documentació anomenada "Guàrdia Manresana" que es trobaria ubicada al cim (BENET, 1985), concretament a la zona on avui s'ubica el punt geodèsic. Després de fer alguns seguiments per aquesta zona es va descartar la presència de cap rastre d'aquesta torre. Si que es van trobar, en canvi, restes d'antigues construccions al llarg del cim de la muntanya, bàsicament barraques i marges de vinya i dues sitges, tot de moderna construcció (s. XIX); segons informació oral i consultant fotografies antigues, tot el vessant de la muntanya fins el cim, era plantat de vinya. També queden restes d'una antiga barraca de vinya en bon estat de conservació al mig camí de la zona obaga. Un altre dels elements a destacar és l'existència d'una antiga font, anomenada Font del Magnà, que era l'únic punt d'aigua de tota la muntanya. Actualment aquesta font es troba perduda i sense aigua.

Bibliografia

AA.DD.(1997), Guia d'espais d'interès natural del Bages. Col. Guies núm 1. C.E.B. Manresa.

